

OCHTENDBESPREKING op dinsdag 1 november 1960

Aanwezig: ~~PH.BVD~~ - ~~H.KA~~ - ~~H.B~~ - ~~H.C~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/G~~ - ~~KB/N~~
Afwezig : H.BVD - ~~QW~~

- Aan H.BVD -

H.KA heeft gisterenmiddag vergadering gehad met de Commissie van Toezicht en KO om te trachten een oplossing te vinden voor de zware belasting die de examens van KO klaarlijk voor de examinandi zijn. H.KO heeft voorgesteld de examentijd met een week uit te breiden en dan aan te vangen met een algemene inleiding, die de cursisten vertrouwd maakt met de hun volkomen onbekende begrippen, die zij in zes weken tijds tot de hunne moeten weten te maken.

H.KA heeft tevens gezegd dat de leraren zich iets meer met de leerlingen moeten bemoeien.

1. november 1960.

OCHTENDBESPREKING op woensdag 2 november 1960

Aanwezig: ~~PH.BVD~~ - ~~H.KA~~ - ~~H.B~~ - ~~PH.C~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/G~~ - ~~KB/N~~

Afwezig : ~~H.BVD~~ - ~~OVJ~~

Notulen eergisteren:

H.D vraagt of het inderdaad juist is dat het document MC 70 zou hebben geleverd. H.B zegt, dat het in De Volkskrant heeft gestaan, maar dat latere berichten vermelden dat alleen een uittreksel uit het stuk is geleverd.

De notulen zullen dienovereenkomstig worden veranderd.

PH.BVD deelt mede, dat in Arnhem Commissaris de I.D.

nu is belast met

H.B leest uit De Waarheid een bericht in antwoord op het Haarlems dagblad terzake professor Kistemaker. Hierin worden de geheimhoudingsmaatregelen rondom het project Kistemaker beschreven en gezegd dat zij de bewijzen in handen hebben dat de medewerkers van Kistemaker door de B.V.D. zijn geselecteerd.

H.D weet niet wat voor bewijzen dit kunnen zijn, kan zich niet een speciaal geval herinneren.

Discussie over de berichten in pers en radio dat China zich aan de Russische lijn heeft geconformeerd. Het is wel duidelijk dat Chroestsjov geheel heeft gezegevierd, aldus H.B, te oordelen naar een groot artikel in De Waarheid over een uitspraak van Chroestsjov, terwijl tot voor kort zijn uitspraken niet eens werden opgenomen.

2 november 1960.

OGHTENDBESPREKING op donderdag 3 november 1960

Aanwezig: ~~PH.BVD~~ - ~~H.KA~~ - ~~H.B~~ - ~~PH.C~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/H~~ - ~~KB/N~~
Afwezig : ~~H.BVD~~ - ~~OVJ~~

- H.B ziet -

H.B ziet in De Waarheid dat radio Moskou nu over Kistemaker is begonnen. Men associeert een en ander helemaal met het Duitse onderzoek en de Degussa wordt herhaaldelijk genoemd.

H.KA vertelt dat na door H.KO te zijn gewaarschuwd, hij gisteren de hoofdredacteur van het Algemeen Handelsblad aan de telefoon heeft gehad, die hij naar H.KO heeft verwezen, waartegen de heer generlei bezwaar had. H.KA heeft gezegd, dat wij wel belangstelling voor de zaak hebben vanwege de communistische inkleding en dat H.KO hem daarover wel een en ander zou kunnen vertellen.

H.B deelt mede, dat Paul de Groot gerookte paling heeft gekocht en naar Moskou is vertrokken (notulen 7-10-1960).

H.D heeft gisterenmiddag de Overstes en bij zich gehad. Eerstgenoemde was uitgesproken slaperig, misschien als gevolg van de lunch met en H.D maakt zich niet veel illusies dat bij hem veel zal beklijven.

Overste Sijmons reageerde tenminste nog op een paar zaken. In de loop van de uiteenzetting kwam afdeling KEB ter sprake, waarop de heren te kennen gaven deze afdeling graag eens te willen zien. Hoewel H.D zei dat er weinig te zien was, houdt hij het voor mogelijk dat PH.BVD nog wel een verzoek terzake van hen krijgt.

3 november 1960.

OCHTENDEBESPREKING op vrijdag 4 november 1960

Aanwezig: ~~PH.BVD~~ - ~~H.KA~~ - ~~H.B~~ - ~~H.C~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/H~~ - ~~KB/N~~
Afwezig : ~~H.BVD~~ - ~~OVJ~~

KB/N deelt mede, dat de EVC-delegatie die naar Bombay is uitgenodigd zich tot de Joegoslavische ambassade heeft gewend om de reiskosten vergoed te krijgen. De ambassadeur heeft beloofd dat in ieder geval het traject Belgrado - Kairo voor rekening van de Joegoslaven komt.

H.C deelt mede dat CS in de Metro naast een Russische pope zittende zag, dat deze een brief las die was gericht aan iemand in Den Haag en het adres heeft genoteerd.

H.B ziet een groot artikel over professor Groth in Der Spiegel. H.KA deelt in dit verband mede, dat H.KO gisteren de heer heeft ontvangen. Op 1 november heeft professor een persconferentie belegd onder aankondiging: ter vertrouwelijke informatie van de vertegenwoordigers van de pers. Alle grote bladen waren vertegenwoordigd,

Professor heeft een uiteenzetting gegeven en een dringend beroep op de pers gedaan om het uit de courant te houden. Toen men hem vroeg waarom?, zei hij dat dit de wens van Buitenlandse Zaken was en ook zijn eigen wens. Van de uiteenzetting van de centrifuge had de heer weinig begrepen. Hij deelde mede, dat de Washington Post en Der Spiegel over de uitvinding zelf hebben gepubliceerd. (Men zegt, dat in de Nederlandse pers hier ook over is gepubliceerd.

Toen hem gevraagd werd naar de Cellastic-zaak, heeft Kistemaker gezegd, dat hij hierin zat voor de Engelsen, want er moest toch iemand zijn die de ontwikkeling volgde. H.KO had tegen gezegd, dat dit een bekend verhaal is, dat vele collaborateurs trachtten te gebruiken om zichzelf van blaam te zuiveren.

PH.BVD ziet twee aspecten aan de zaak, ten eerste professor heeft een uitvinding gedaan en hij wil niet dat hier nog meer over

- gepubliceerd -

gepubliceerd wordt en ten tweede, het oorlogsverleden van professor
, waarop de campagne van De Waarheid is gebaseerd. Door te zeggen dat
hij voor de Engelsen in Cellastic heeft gezeten, geeft hij toe dat hij wist
dat het geen goede zaak was. Volgens PH.BVD heeft hij dan ook op twee ge-
dachten gehinkt en heeft zijn zaak geen goed gedaan tegenover de pers.
Hier doet zich hetzelfde gebrek aan inzicht voor, waar hij kennelijk in de
oorlog mee te kampen heeft gehad, aldus H.B.
Men is het er over eens, dat professor in ieder geval geen ster-
ke broeder geweest kan zijn in de oorlog.

H.B. deelt mede, dat De Waarheid het vertrek van de CPN-delegatie naar Mos-
kou openlijk met de namen erbij vermeldt.

H.D. merkt op, dat uit de artikelen in de ERC van de correspondent die voor
vier weken naar Rusland is geweest, nu wel duidelijk uitkomt, wie de
schrijver van de rubriek "Dezer dagen" is.

PH.BVD brengt verslag uit van de P.G. vergadering. Wat betreft de beveili-
ging van gerubriceerde politieke gegevens bij naturalisatieverzoeken, bleek
dat Mr. zelf ontdekt had, dat, althans in het ressort Amsterdam,
deze zaak steeds fout ging. De P.G. had een circulaire opgesteld, die hij
eerst aan PH.BVD wilde sturen en daarna wil gebruiken als richtlijnen voor
de Officieren van Justitie.

Daarnaast staat dat op Justitie Mr. van Privaatrecht,
Mr. , afdeling Criminele Zaken van Directie Politie inschakelt voor
een re-check en PH.BVD heeft afgesproken dat hij PH.C bij

zal introduceren om deze zaak nogmaals te bespreken.

Vervolgens is gesproken over de door OVJ opgestelde beschouwingen over de
verhouding tussen Politie en Justitie enerzijds en de inlichtingen- en
veiligheidsdiensten anderzijds. Hierin hebben wij een aantal gedachten neer-
gelegd, t.a.v. de vraag wat de BVD moet doen als hij in een zaak tegen een
justitieel element aanloopt en omgekeerd. Verder dat het probleem vereenvou-
digd zou worden, als slechts een of twee rechtbanken terzake zouden kunnen
optreden.

De P.G.'s hebben allemaal hun mening over het stuk gegeven, die er op neer kwam, dat het als richtlijn kon worden beschouwd, maar dat geen voorschriften gegeven moesten worden omdat deze altijd enigszins strak zijn, terwijl de omstandigheden nooit te voorzien zijn. Men was het er echter wel over eens, dat het juist is zoals het is neergeschreven. De P.G.'s hebben onderling overleg gepleegd over het punt van de een of twee bevoegde rechtbanken. OVJ had gesteld dat het te spelen was, omdat die rechtbank bevoegd is, waar de man in arrest is gesteld en men dit in de hand heeft. De P.G.'s zeiden echter, dat er zo'n herrie over zou komen, dat het onmogelijk uitgevoerd kon worden.

Op vraag van PH.BVD of er ketterse opmerkingen in stonden, antwoordden de P.G.'s ontkennend. Wij hebben dus nu een paperas, waarin de te volgen procedure omschreven staat, aldus PH.BVD. De P.G.'s waren het volkomen eens met onze stelling dat wij de zaak helemaal over de P.G.'s spelen, al weten wij dat de eigenlijke opsporingsambtenaar de Officier van Justitie is. De P.G.'s Arnhem, Amsterdam, Den Haag en Den Bosch hadden met voorbeelden bevestigd, dat dit onze werkwijze is en verklaarden zich er geheel mee accoord, omdat zij de Officieren in de hand hebben, die er volgens hen toch weinig van begripen. Hierop had PH.BVD gezegd, dat de P.G.'s weliswaar machtig zijn, maar niet tegen de dienstvoorschriften van de politie opkunnen - en dit is volgens de aanwezigen dan ook het volgende punt dat geregeld moet worden, waarbij wij met nog vele moeilijkheden te kampen zullen krijgen, o.a. dat aan de lijn criminele recherche/Officier van Justitie, niet te tornen is.

PH.BVD noemt op welke personen morgen om 11.00 uur bij het afscheid van Majoor _____ in de puist worden verwacht.

4 november 1960.

OGHTENDBESPREEKING op zaterdag 5 november 1960

Aanwezig: ~~PH.BVD~~ - ~~H.EA~~ - ~~H.B~~ - ~~H.G~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/G~~ - ~~KB/N~~
Afwezig: ~~H.BVD~~ - ~~GVJ~~

l
ms
7/2

Discussie over de geruchten over mutaties in Moskou.

H.B deelt mede, dat nu Drs. _____ te voorschijn komt in de campagne, alsmede professor _____, die boos bleek te zijn dat _____ in de oorlog op zijn naamkaartje nog steeds had staan: "assistent van professor _____", terwijl laatstgenoemde al in het begin, tegelijk met professor _____, het bijltje er bij neer heeft gelegd. In De Spiegel leest H.B dat het hele procedé al in 1956 en daarna nog meerdere malen door de Degussa is gepubliceerd.

2.

3.

4.

5.

/is

H.B. leest in een bericht, dat Maurice Ferrarez op een bijeenkomst van RCP'ers zegt, dat Raoul Castro officieel lid van de IVe Internationale. H.B. wil dit zien te verifiëren, daar dit volgens hem een zeer belangrijk bericht is. Als het waar is, zou dit betekenen dat hij niet in lijn is te brengen met Moskou.

Op vraag PH.BVD, deelt H.B. mede, dat Ferrarez Voorzitter is van de Bond van Toonkunstenaars van het N.V.V.

Hij is een oude Trotskist, die ook nog bepaalde banden onderhoudt met het orthodoxe communisme.

H.KA deelt mede, dat juffrouw _____ gisteren heeft opgebeld naar aanleiding van de brief van afdeling B over de Waarheid-campagne tegenover _____, waarin werd gesteld dat _____ fout zou zijn geweest in de oorlog. De Secretaris-Generaal was hierop aangeslagen en liet vragen of dit bewezen kon worden. H.KA heeft geantwoord, dat er een zuiveringszaak is geweest.

5 november 1960.

OCHTENDEBESPREKING op maandag 7 november 1960

Aanwezig: PH.BVD - H.KA - H.B - H.C - H.D - KB/H - KB/N

Afwezig : H.BVD - OVJ

Na discussie besluit PH.BVD af te zien van zijn oorspronkelijk voornemen
om Overste : samen met de opvolger van Majoor
Majoor , een algemene uiteenzetting over de dienst te geven
wegens de te verschillende verantwoordelijkheden van beide heren.

H.D vraagt of iets van het onderhoud van H.KO en kan worden doorgeleid naar het bureau Atoomzaken van Buitenlandse Zaken, bijvoorbeeld de verklaring van professor hoe hij bij de Cellastic terecht kwam en het feit dat telegrafisch is verzocht zijn vroegere verklaring te bevestigen.

PH.BVD en H.KA menen, dat wij ons dienen te beperken tot het aftippen van Buitenlandse Zaken dat wat er op de persconferentie is gezegd voor hen wel interessant zou kunnen zijn.

H.C vraagt zich af hoe ons standpunt moet zijn tegenover de vragen die ons gesteld kunnen worden van regeringszijde, t.w.

- a) hoe heeft professor in Cellastic gezeten en
- b) hoe was Cellastic?

H.D wijst er op dat, mocht de Minister om inlichtingen uit het oorlogsverleden van vragen, wij hem moeten verwijzen naar degene die indertijd de beslissing heeft genomen bij de zuivering, namelijk (waarschijnlijk) O.K. en W. Als voorbeeld noemt H.D dat indertijd aan de curatoren van Amsterdam is medegedeeld, dat professor maar moest worden gestaakt. Daaruit blijkt dat althans deze zaak bij O.K. en W. is bewerkt en dat daar een beslissing op genomen is.

PH.BVD gaat in ieder geval niet met professor praten, daar het volgens hem geen nut heeft.

H.KA zag in een Italiaans weekblad een artikel over het ultra centrifuge project van ; met een grote kop werd vermeld dat het een Duitse uitvinding en een Duits onderzoek was. In de tekst zelf werd professor genoemd. Verder werd de Euratom in dit verband genoemd.

H.D voorziet dat straks het gehele beveiligingsreglement van Euratom moet gaan draaien, alleen vanwege dit ultra centrifuge project - hetgeen wij al aan het FOM hebben gezegd

7 november 1960.

OCHTENDBESPREKING op dinsdag 8 november 1960

Aanwezig: ~~PH.BVD~~ - H.KA - H.B - H.C - H.D - KB/G - KB/W

Afwezig : H.BVD - ~~OVJ~~

W. Th.

H.B. ziet in De Waarheid dat er weer stakingen zijn, o.a. bij Wilton. Verder hebben de communisten geprobeerd in Amsterdam-Oost de straat af te zetten door er op te gaan zitten, een en ander met het doel de zaak levend te houden.

H.KA kondigt aan dat de werkzaamheden in het kader van de C.O.B.O. (Commissie Onderzoek Bijzondere Omstandigheden) weer zullen worden opgevat. H.KA heeft er op gerekend dat PH.D er in zal zitten in plaats van zoals vroeger, H.D.
H.B. zegt, dat PH.B. het graag aan BCP zal laten.
H.C. zegt, dat voor wat betreft C, CRD het zal blijven doen.

8 november 1960.

UITTREKSEL ochtendbespreking dd. 15 januari 1960.

H.BVD is gisteren bij de secretaris-generaal van Buitenlandse Zaken geweest en heeft hem uiteengezet, dat er inzake de Algerijnse kwestie 4 categorieën van gevallen zijn.

1. de kwestie van de wapens en munitie, die met de P.G.'s is geregeld, in die zin dat wij hen de helpende hand zullen bieden bij het onderzoek

2.

3. Politeia, waar wij niets aan doen

Van Tuyl betreurde deze omstandigheid zeer en had het geval van de aanbieding door Amsterdamse studenten van een brief aan de Franse Raad aangehaald, waarmee hij een massadeining had gehad. H.BVD had echter gezegd, dat wij over Politeia alleen uit open bronnen verkregen informatie kunnen leveren.

4.

Aanwezig: PH.BVD - H.KK - PH.B - H.G - H.D - KB/G - KB/N
Afwezig : H.BVD - O.V.J.

ind 7/12

Naar aanleiding van de KB/N dagstaat zegt KB/N, dat deze opdracht van GOULOZE ons niet bekend was. PH.BVD hoopt, dat wij nog eens te weten komen wat deze man allemaal deed en doet, voordat hij dood is.

KB/N heeft gehoord, dat bij Kromhout een staking is uitgebroken, maar weet nog geen details.

KB/N wil graag het oordeel van de dienstleiding weten over de volgende kwestie.

Wij merken de laatste weken steeds meer van activiteiten van Algerijnse zijde, door middel van bepaalde organisaties, om hulp aan Algerije te verlenen. Op 31 oktober is een belangrijke vergadering in Amsterdam gehouden die door 600 à 700 personen is bijgewoond en waar o.a. gesproken hebben: Ds. Van Veen (PSP) en de heer . Een juffrouw bemoeit zich uitgebreid met steun aan de Algerijnse zaak. Men heeft contact opgenomen met van de S.W.P. om bepaalde hulp te verkrijgen en ook met de oude EVC, die bereid is om langs illegale weg steun te verlenen in de vorm van affiches, handtekeningenlijsten etc. De EVC heeft verder uit Rome een brief ontvangen van een zekere met verzoek om sympathiebetuigingen voor de Algerijnse zaak. KB/N signaleert deze activiteiten en gelooft dat wij er ons iets meer op zullen moeten concentreren, daar zij ten dele in de clandestiene sfeer liggen.

Bij de hierop volgende discussie komen de volgende punten naar voren:

1. Het P.S.P.-aspect.
2. Het aspect van de veiligheid van een bevriende staat, i.c. Frankrijk
- 3.
4. Het open karakter van een groot deel van de activiteiten en het feit dat men met een zekere sympathie in alle lagen van de bevolking voor de Algerijnse zaak moet rekenen.

PH.BVD verlaat de vergadering.

H.D is opgebeld door een relatie bij Justitie over de onrustbarende import van communistisch materiaal. Men vroeg of wij foefjes hadden om ~~de~~ stroom te kunnen keren. H.D had geantwoord dat dit vrij zinloos zou zijn, omdat anders het materiaal in Nederland zou worden gedrukt en dat wij geen wettelijke sluippaden hebben, waarlangs wij iets zouden kunnen doen. Deze import is blijkbaar een probleem voor de justitiële autoriteiten, aldus H.D. KB/N zegt, dat Pegasus vooral actief is om afzetgebieden voor de Chinezen te vinden in de West en Zuid-Amerika.

9 november 1960.

T in de West.

F den dergelijke

F in Nederland

OCHTENDEBESPREKING op donderdag 10 november 1960.

Aanwezig: ~~PH.BVD~~ - ~~H.KA~~ - ~~PH.B~~ - ~~H.C~~ - ~~H.B~~ - ~~KB/A~~ - ~~KB/W~~

Afwezig : H.BVD - GVJ

Notulen gisteren:

H.D wijst er op, dat in de laatste alinea aan de eerste zin moet worden toegevoegd: "in de West". Verder moet in plaats van "deze stroom", komen te staan: "een dergelijke stroom". In de derde zin komt dan na "dit": "in Nederland".

PH.B deelt mede, dat BOG naar aanleiding van de nieuwste activiteiten van de Algerijnen volop aandacht geeft aan deze zaak.

PH.B leest in De Waarheid dat men niet voldaan is over het antwoord van B. en W. op de vragen van Harry Verhey over professor Kistemaker. Het desbetreffende redactionele artikel eindigt met een dreigement dat als B. en W. geen stappen doet, "het des te meer klemt dat ons volk dat doet". Verder vermeldt Het Parool het antwoord van B. en W. en schrijft t.a.v. Cellastic, dat professor Kistemaker voor de Nederlandse contra-spionage gegevens over Cellastic heeft verzameld en dat deze zijn doorgegeven aan de Nederlandse regering in Londen.

J. de Vries

PH.BVD heeft voor zich de klaagbrief van commandeur
en leest een passage van zijn antwoord voor, waar hij wijst
op de mogelijkheid dat de Marid telefonisch rappelleert als zij van ons
geen antwoord krijgen op hun verzoek.

PH.BVD kreeg gisteren van het verzoek om het gesprek over de emigranten-kwestie te mogen uitstellen tot na 10 december. H.KA en H.D geloven dat hiertegen geen bezwaar is, want wij moeten eerst naar de Minister om te zien hoe zwaar de steun van die kant zal zijn.

PH.E doet mededeling over het programma van de Vereniging Nederland - USSR, behelzende allerlei soorten reizen naar Rusland, uitwisseling van fototoonstellingen e.d.

10 november 1960.

OCHTENDBESPREEKING op vrijdag 11 november 1960

Aanwezig: PH.BVD - H.KA - PH.B - H.C - H.D - KB/G - KB/N

Afwezig : H.BVD - OWT

PH.B heeft vernomen dat de Finse jeugd aangekondigd heeft dat zij niet mee zal doen aan een Wereld Jeugd Festival, dat in Finland zou worden gehouden (KB/N dagstaat).

PH.BVD vestigt er de aandacht op, dat bekend is gemaakt dat Allen Dulles en zullen worden gecontinueerd onder het democratische bewind. Blijkbaar zijn deze posities zo belangrijk, dat deze uitzonderlijke beslissing nu reeds bekend wordt gemaakt, aldus PH.BVD.

H.C deelt mede, dat Mr. van Justitie PH.C heeft opgebeld en mededeelde dat de heer van Sociale Zaken bezig was met het ontwerpen van een concept-overeenkomst tussen Nederland en Spanje voor het tewerkstellen van Spaanse arbeiders in Nederland. De heer wilde in de overeenkomst opgenomen zien dat de naar Nederland uitgezonden arbeiders in het bezit moesten zijn van een verklaring waaruit blijkt, dat zij een blanco strafregister hebben. De heer vroeg of onze dienst nog wensen had, waarop PH.C heeft geantwoord, dat hij dit met de dienstleiding zou opnemen. zei, dat hij aan ook slechts een persoonlijke mening had kunnen kenbaar maken, omdat hij zijn chefs niet had kunnen raadplegen. Sociale Zaken heeft echter bijzondere haast bij deze overeenkomst.

In de hierop volgende discussie wordt een vergelijking getrokken met de tewerkstelling van de Italiaanse arbeiders en onze aanvankelijke eis dat dezen gescreend moesten zijn, die later is verwaterd tot alleen tewerkstelling in niet-beveiligde bedrijven, hetgeen weer is uitgedraaid op anti-spijonele bedrijven, omdat wij het t.a.v. de anti-sabotabele beveiliging niet hebben kunnen trekken. Het gevolg is dat er in anti-sabotabele bedrijven nu Italianen zitten op plaatsen die er, wat betreft het beveiligingsaspect, nauwelijks mee door kunnen.

Ons beleid t.a.v. Spaanse arbeiders zou echter vanaf het begin afwijkend moeten zijn, omdat wij ons op het standpunt zouden moeten stellen dat wij niet gesteld zijn op en geen vertrouwen hebben in politieke gegevens van de geheime politie van Franco. Wat de kwaliteit van deze gegevens betreft, gelooft H.D dat alleen H.KEB hier een verstandig woord over kan zeggen. Een tweede vraag is: Wat laat zo'n fascistisch regiem naar buiten? Zijn dit loyale Spaanse onderdanen of loost de Spaanse regering zijn communisten op deze manier.

KB/N wijst er op, dat tot zover de geschiedenis altijd bewezen heeft, dat bij totalitaire staten de onderdanen die een paspoort krijgen altijd loyaal zijn t.o.v. het regiem. Franco zal hier dus wel geen uitzondering op maken en geen communisten naar buiten laten gaan, die dan een oppositie haard zouden kunnen stichten.

Een derde aspect van de zaak dat wij niet moeten verwaarlozen is, dat er ongetwijfeld vragen in de Kamer over "het tewerkstellen van fascististen in Nederland" zullen komen.

H.D zal met PH.D bespreken in hoeverre met Schumacher contact moet worden opgenomen om hem er op te wijzen dat behalve Justitie ook de BVD tijdig moet worden gewaarschuwd en dat het onjuist is, dat wij via de Vreemdelingendienst e.e.a. te horen krijgen.

PH.B deelt mede, dat De Waarheid de bouwvakkers en de arbeiders in het algemeen alarmeert tegen professor Kistemaker. Een en ander is in zeer grote opmaak in De Waarheid te lezen.

H.D heeft intussen gezien dat niet Het Parool, maar het Vrije Volk naar professor had getelegrafeerd.

H.KA vraagt aan PH.B het betreffende Parool-bericht ter beschikking te doen stellen van H.KO.

H.D deelt mede, dat het gesprek heeft plaatsgehad met de heer over de brief van Drs. . De heer deelde mede, dat het artikel in Aftenposten niets voorstelt, de ultra centrifuge zaak niet raakt. Bovendien kunnen zij dit in Noorwegen niet weten, verklaarde de heer . Dit deel van de brief van Drs. is dus ontzenuwd.

11 november 1960.

OCHTENDBESPREKING op zaterdag 12 november 1960

Aanwezig: ~~PH. BVD~~ - ~~H. KA~~ - ~~H. B~~ - ~~H. C~~ - ~~H. D~~ - ~~KB/S~~ - ~~KB/N~~
Afwezig : ~~H. BVD~~ - ~~OVG~~

2
hd/h

H.D deelt t.a.v. de kwestie van de Spaanse arbeiders mede, dat inmiddels is gebleken dat Economische Zaken een brief heeft geschreven aan Sociale Zaken, waarin zij stellen dat zij t.a.v. vitale bedrijven graag een stem in het kapittel hebben, om verder met de BVD overleg te kunnen plegen t.a.v. de tewerkstelling van vreemdelingen. Aangezien deze brief al bij Sociale Zaken ligt, heeft H.D dus niet meer naar Sociale Zaken opgebeld. H.C deelt nog mede, dat gisteren weer met PH.C heeft gebeld en gezegd dat hij in zijn antwoord heeft geschreven dat Spaanse arbeiders alleen moesten worden toegelaten, als bewezen kon worden dat betrokkenen niet van links extremistische structuur waren.

12 november 1960.

OCHTENDBESPREKING op maandag 14 november 1960

18/11

Aanwezig: ~~PH.BVD~~ - ~~H.B~~ - ~~H.C~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/H~~ - ~~KB/N~~

Afwezig : ~~H.BVD~~ - ~~H.KA~~ - ~~QVJ~~

Notulen zaterdag:

H.C corrigeert zijn uitlating van zaterdag en zou de laatste alinea van de laatste passage als volgt veranderd willen hebben:

"H.C deelt nog mede, dat gisteren weer met PH.C heeft gebeld en heeft medegedeeld, dat Sociale Zaken in de concept-overeenkomst met de Spanjaarden als eis heeft gesteld, dat dezen alleen moesten worden toegelaten, als bewezen kon worden dat betrokkenen niet van links extremistische structuur waren."

H.C deelt mede, dat in de kring der hoogleraren in Groningen het plan is opgekomen om een Russische physicus, professor _____, een jaar in Groningen als gast-hoogleraar te laten optreden. Het idee schijnt te worden gesponsord door de professoren _____ en _____ Laatstgenoemde zit in de linkse hoek van _____ etc. O.K. en W. noch Justitie voelen iets voor dit plan en H.C weet nog niet hoe Buitenlandse Zaken er tegenover staat. Wij hebben nog geen officiële aanvraag gehad. _____ is nog nooit buiten Rusland geweest en is een vooraanstaand geleerde, die voorkomt in het boek "Soviet men of science".

KB/H vraagt zich af of hij misschien evenals professor _____ uitsluitend

- Russisch -

Russisch spreekt, hetgeen bij laatstgenoemde tot gevolg heeft gehad dat zijn optreden dermate bemoeilijkt werd, dat hij over enige dagen weer naar Rusland terug gaat.

1.

2.

3.

4.

5.

H.B. deelt verder mede, dat over de Chinezen is gesproken, waarbij H.BVD nog een en ander verteld heeft. De vergadering is sterk onder de indruk van het feit, aldus H.B, vooral gezien de groeiende activiteiten van de Chinezen in het Westen, dat zij zich meer blijvend met dit probleem moet bezig houden.

PH.BVD zal het concept van de brief van H.KEB over de zitting die bestemd is voor Binnenlandse Zaken, aan H.B toezenden nu H.BVD dit niet kan bekijken en hijzelf niet op de zitting is geweest.

PH.BVD deelt mede, dat het gesprek dat H.D en hij zaterdag met hebben gehad, bevredigend verlopen is en dat althans zeer positief was.

14 november 1960.

OCHTENDBESPREKING op dinsdag 15 november 1960

Aanwezig: PH.BVD - H.KA - H.B - H.C - H.D - KB/H - KB/N
Afwezig : H.BVD - OWJ

15/11
f 10/11

H.D brengt onder de aandacht, dat de zaak van het vliegtuig Hugo de Groot nu zijn derde maand in gaat, althans wat de onderhandelingen met de P.G. aangaat en vraagt of hij deze nog eens zal aanschieten. Na discussie wordt besloten dat H.D naar de P.G. zal gaan en hem zal mededelen dat hij à bout de son latin is. Gebeurt er verder nog niets, dan zal PH.BVD het nog eens via Tenkink proberen.

OGHTENDBESPREEKING op woensdag 16 november 1960

Aanwezig: ~~PH.BVD~~ - ~~H.Ka~~ - ~~H.B~~ - ~~H.C~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/K~~ - ~~KB/N~~
Afwezig : ~~H.BVD~~ - ~~QW~~

PH *2* *x*
PH

H.B hoorde, dat de partij van bij de verkiezingen in Denemarken van 1 op 11 zetels is gekomen en de communisten van 5 op 0 zijn weggevaagd. H.B noemt dit een opmerkelijk resultaat, dat in de communistische wereld wel eens consternatie zal kunnen wekken, nu blijkt dat met een rechts programma zo veel kiezers heeft weten te trekken, hetgeen een teken is dat hij contact met de massa heeft. Voor de S.W.P. zal dit wel als een stimulus werken.

Op vraag van PH.BVD deelt H.D mede, dat de heer heeft toegezegd dat hij achter zal aangaan en zal trachten nog deze maand een antwoord van hem te krijgen.

- PH.BVD -

PH.BVD verlaat de vergadering.

Discussie over de courantenartikelen naar aanleiding van de eis tegen Joop Zwart (6 maanden hechtenis).

H.B leest uit de courant de antwoorden van Minister Toxopeüs op de vragen van de Kamerleden voor.

H.KA leest uit een rapport van de heer , dat een nabeschouwing is op zijn tijd in Moskou en dat op 8 oktober is gedateerd, doch eerst op 7 november bij de ACD arriveerde, een passage voor, waarin de heer zijn bezorgdheid uitspreekt over de wedloop van de verburgelijking van het Russische volk en het agressieve communisme van de Chinezen, hetgeen hij een "beklemmend schouwspel" noemt.

16 november 1960.

OCHTENDBESPREKING op donderdag 17 november 1960

Aanwezig: PH.BVD - H.KA - H.B - H.C - H.D - KB/G - KB/N
Afwezig : H.BVD - QVO

H.KA deelt (schriftelijk) het volgende mede:

Het onderwerp van de reisbependingen voor IJ.G.-diplomaten is gisteren in de Speciale Commissie van de Benelux-commissie "feitelijk" van de agenda afgevoerd. De Belgische delegatie geeft geen steun meer aan de voorstellen en Ned. Buitenlandse Zaken heeft al eerder te kennen gegeven geen voorstander te kunnen zijn, omdat de discriminerende maatregelen t.o.v. de IJ.G.-diplomaten politiek niet verkoopbaar zullen zijn. De Speciale Commissie rekent daarvoor in de plaats getreden een nieuwe zône-regeling en de numerus clausus voor de IJ.G.-vertegenwoordigingen

Luxemburg zal voor het gehele Luxemburgse gebied een zône instellen overeenkomende met de landsgrenzen. Minder kon moeilijk, omdat men dan minder zou aanbieden dan de 40 K.M.-grens van Moskou. De regelingen van de drie landen zullen wat aard en methode en termijn betreft gelijk getrokken moeten worden. De posten krijgen een brief over het vrije verkeer voor vreemdelingen in Benelux-gebied, die in 3 redacties zal uitgaan:

1. voor de niet-visumplichtige landen;
2. voor de visumplichtige landen exclusief de IJ.G.-landen Rusland en Roemenië;
3. voor de IJ.G.-landen Rusland en Roemenië.
Voor wat betreft Nederland inclusief de Chinese Volksrepubliek, met verwijzing naar de zône-regeling.

Dit zal een zaak zijn voor Buitenlandse Zaken.

Hoe men zich de numerus clausus heeft voorgesteld was nog niet duidelijk. De regeling zal wel neerkomen op een niet-vervangen van vertrekkende diplomaten. Tot een nationaal te bepalen sterkte? of tot een gezamenlijk overeen te komen sterkte.

Tijdens de mededelingen van PH.BVD over zijn onderhoud met de Secretaris-Generaal van Justitie betreffende , belt de heer Tenkink op en deelt mede, dat hij met de P.G. Den Bosch heeft besloten, dat internering of aanhouding ter fine van uitgeleiding niet nodig is, daar in het Vreemdelingenreglement staat dat een vreemdeling op het bureau kan worden ontboden voor het geven van inlichtingen en eventueel kan worden vastgehouden totdat het verhoor tot het gewenste resultaat heeft geleid. Verder zegt de heer Tenkink, dat er een rijksrechercheur bij het verhoor moest zitten, hetgeen met de heer kan worden geregeld. De heer Tenkink stelt voor dat iemand van de B.V.D. naar Mr. gaat, die dan commissaris kan waarschuwen, zodat deze geen briefje met handtekeningen behoeft te hebben.

Mocht er daarna nog iets moeten gebeuren, dan zou eerst weer met het Departement van Justitie overleg moeten worden gepleegd. KB/G zal na de ochtendbespreking zijn relaas over en doen.

- PH.BVD is -

PH.BVD is gisteren bij Minister Toxopeüs geweest, die een brief had gekregen van Frans Goedhart over Ir. (PSP). PH.BVD heeft deze zaak in handen van BOG gegeven, die indien nodig overleg zal plegen met H.D voor het eventueel briefen van Minister Toxopeüs t.a.v. het antwoord aan Goedhart. Goedhart had gezegd dat hij ervan verschoond wenste te blijven nog eens een duistere figuur aan de deur te krijgen van wie hij aannam dat hij behoorde tot "een van de diensten" van de Minister. PH.BVD's commentaar is geweest, dat wel weer duidelijk was, dat Goedhart de gelegenheid niet voorbij liet gaan om de BVD een douw te geven.

PH.BVD heeft tegen de Minister gezegd het zeer te betreuren dat ons zeer overwogen verhaal bestemd voor de Memorie van Antwoord op het Voorlopig Verslag van de Begroting voor 1961 van Binnenlandse Zaken (wegens bezuiniging van de Staatsdrukkerij?) dermate is verkort, dat het aanzienlijk aan waarde heeft verloren en zelfs enig gevaar oplevert. Minister Toxopeüs kon zich niet voorstellen waarom dit was gebeurd.

H.KA merkt op, dat dit zich bij de Secretaris-Generaal heeft afgespeeld. PH.BVD gaat morgen naar Dr. toe en zal er over spreken.

PH.BVD heeft tegen Minister Toxopeüs gezegd, dat er een aantal onderwerpen was, dat hij eerst met de S.G. ging bespreken en waarmee hij later wellicht bij de Minister zou komen. Dat een daarvan het emigratiebeleid was. De Minister is inderdaad van plan een strakke lijn aan te houden tegenover de Minister van Sociale Zaken en Buitenlandse Zaken.

Op vraag van H.D zegt PH.BVD, dat hij het onderhoud met Dr. even moet afwachten voordat hij begint het interdepartementaal overleg aan te binden.

H.B vraagt KB/G of er verder nog iets gedaan is aan het paspoort van Joop Wollf. Paul de Groot heeft hier namelijk een verhaal over gehouden.

KB/G antwoordt, dat hier niet op terug is gekomen.

H.B ziet in de courant dat het A.R. Kamerlid Hazenbosch vragen aan de Minister van O.K. en W. heeft gesteld over professor Kistemaker en H.B verwacht verzoeken om raad en inlichtingen van onze Minister.

H.D merkt op, dat Minister Cals zijn inlichtingen maar uit zijn zuiveringsdossier moet halen.

Overigens herinnert H.D zich dat op 4 november de zaak in de Ministerraad is geweest en dat Minister Korthals heeft voorgesteld een bevriend Kamerlid vragen te laten stellen. Dit heeft H.KA van Binnenlandse Zaken vernomen, waarop wij via juffrouw aan Minister Korthals het stuk van B over hebben toegezonden, i.e. een beschouwing over de campagne en niets over de persoon. H.D neemt dus aan dat dit de bewuste vragen van het bewuste bevriende Kamerlid zijn.

PH.BVD gelooft niet dat professor meer te helpen is sedert hij de zaak voor zichzelf heeft verknoeid

Het gesprek komt er op tot hoever onze bemoeiingen moeten gaan als onze Minister ons om uitsluitel vraagt. Wij zouden dan moeten laten uitkomen dat als hij over het verleden begint, dit er op neerkomt dat hij ons oordeel wil horen over de zuivering. H.KA gelooft echter niet dat dit zo'n vaart zal lopen, omdat Minister Toxopeüs dit nooit zonder Cals en Luns kan doen. Mocht er echter in het CELLASTIC-dossier moeten worden gedoken, dan zal CRES dit moeten doen.

H.C spreekt over het contra-splionage aspect van de hele zaak en komt terug op het bericht van KB/N dat de wetenschap van De Waarheid afkomstig is uit het laboratorium van professor . H.C vraagt zich af, of het geen tijd wordt een onderzoek naar degenen die op het laboratorium werken, in te stellen. Per slot heeft C op wel minder betrouwbare traces een contra-splionage onderzoek gestart.

H.D gelooft dat wij dan eerst naar professor moeten gaan en hem vragen om een verklaring van het feit dat De Waarheid zo tot in de finesses op de hoogte is van zijn doen en laten (speciaal artikelen van 11 en 12 november jl.).

OCHTENDBESPREEKING op vrijdag 18 november 1960

Aanwezig: PH.BVD - ~~H.KA~~ - ~~H.B~~ - ~~H.G~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/H~~ - ~~KB/N~~
Afwezig: H.BVD - OVJ

1/18/60
2

PH.BVD deelt mede, dat hij Generaal _____ en Admiraal _____ van het Defensie Studie Centrum op bezoek heeft gehad en hun een uiteenzetting heeft gegeven over de dienst.

Generaal _____ sprak in positieve zin over de voordracht die de heer _____ voor het D.S.C. heeft gehouden en hield zich aanbevolen voor meer sprekers van dit niveau. Overigens maakte de heer _____ op PH.BVD de indruk van een man met een voorzichtig oordeel.

PH.BVD heeft nog vergeten te vertellen dat toen hij woensdag jl. op Justitie was, hij de BVA, de heer _____, heeft medegedeeld dat op Justitie gesproken is over de beveiliging van het departement. Het is namelijk gebleken dat Mr.Tenkink hiermee zat en de weg niet wist. De heer _____ had hier nog niets over gehoord van zijn Secretaris-Generaal en PH.BVD heeft de heer Tenkink verzocht de heer _____ de nodige backing te geven.

PH.BVD zegt tegen H.D dat er nu dus begonnen kan worden.

H.D zou graag zien dat de heer Tenkink de heer _____ aan het werk zette, waartegenover PH.BVD zich op het standpunt stelt dat er eerst iets bij Tenkink op tafel moet komen, waar hij iets aan heeft.

H.B heeft onlangs een gesprek gehad met de organisatiedeskundige van Justitie, die op een vrij denigrerende wijze over "al dat beveiligingsgedoe" sprak.

H.B heeft hierop geantwoord, dat hij er zich maar eens mee moest bemoeien en gezegd, dat hij nog wel eens bij hem langs zou komen. H.B vraagt zich af, nu tegenwoordig op alle ministeries organisatiedeskundigen zitten, of D daarvan geen profijt kan trekken door te trachten hen als medestander voor de beveiliging te winnen. Dit zou zijn nut kunnen hebben, ook omdat zij nog al eens iets kunnen zeggen over de behandeling van stukken.

H.D is het hier mee eens en noemt als voorbeeld het beveiligingsvoorschrift van Fokker, dat door het organisatiebureau is uitgewerkt en dat zeer goed in elkaar zit.

H.B gaat voort met te vertellen, dat al deze organisatiedeskundigen in een commissie zitten onder voorzitterschap van een meneer _____. Deze commissie komt van tijd tot tijd bijeen, geeft voordrachten en organiseert cursussen en H.B vraagt zich af of het niet iets zou zijn om deze commissie mee te krijgen.

H.D zou daar pas mee willen aankomen, als het nieuwe beveiligingsvoorschrift in werking is getreden. Verder zou H.D dit bovenover willen spelen.

H.B ziet de noodzaak hiervan niet in, want hier is sprake van een zelfstandige commissie en _____ kan gewoon opgebeld worden. Verder ziet H.B niet in, waarom gewacht zou moeten worden op het van kracht worden van het beveiligingsvoorschrift.

H.D brengt naar voren, dat hij nog een zorg in het verschiet heeft, namelijk dat de taakanalysten geen ruimte is gegeven wat betreft hogere beloning bij de beschrijving van de werkzaamheden t.a.v. mensen die hoog geclassificeerd werk moeten doen. Hierdoor wordt de kans om mensen voor dit werk te krijgen, zeer gering.

KB/H deelt mede, dat KB/G2 gisteren bij de P.G. Den Bosch is geweest, waar ook Commissaris _____ was uitgenodigd. Er is een rijksrechercheur aangewezen die wel een beetje mee moet spelen, maar een plezierig man schijnt te zijn.

In principe is afgesproken dat een en ander dinsdag zal plaatsvinden.

H.B deelt mede, dat De Waarheid vermeldt, dat in de Sowjet Unie een opzienbarende ontdekking is gedaan door , die het mogelijk maakt met radar de gehele wereld waar te nemen. zou er in geslaagd zijn de radarbundel via de ionosfeer terug te kaatsen. Dit is kennelijk een antwoord op de spionsatelliet van de Amerikanen, al schrijft De Waarheid alleen maar over het radioverkeer, dat hiermee bevorderd zou worden.

H.B ziet in De Volkskrant dat naar aanleiding van het bezoek van de twee Fransen die het document mee hebben genomen , nogal wat tumult is ontstaan in Frankrijk. In de N.R.C. heeft gestaan dat vijf Franse advocaten een klacht hebben ingediend, omdat zij zich benadeeld voelen door de inhoud van het stuk. PH.BVD leest het verslag van E IX over de rechtzitting van Joop ZWART, voor. De B.V.D. is niet genoemd. H.C ontvangt het stuk.

H.B ziet verder, dat de kwestie in Nieuw Guinea, naar wie de P.G. een vervolging heeft ingesteld, in grote opmaak in De Waarheid is verschenen.

H.D deelt mede, dat PH.D gisteren bij Sociale Zaken is geweest om te spreken over de Spaanse arbeiders. In het ontwerp dat momenteel ter goedkeuring bij werkgevers en werknemers ligt staat vermeld, dat de Spanjaarden geen communisten moeten sturen. Over rechtsextremisme wordt niet gerept. Het komt niet in het tractaat zelf te staan, maar waarschijnlijk in het begeleidend schrijven. Geen van de drie werknemersorganisaties heeft commentaar geleverd. PH.D heeft overigens bij Sociale Zaken wel laten doorschemeren dat wij een en ander uiterst eenzijdig vinden en dat de waarde van de garantie die de Spanjaarden geven, in onze ogen gering is. H.D overhandigt de betreffende nota van PH.D aan PH.BVD, die haar zal doorzien en zal kijken wat hij hierover met zal bespreken. H.D vestigt er de aandacht op dat dit onder het zelfde hoofd valt als de kwestie waarover wij een nota gestuurd hebben , namelijk het tewerkstellen van vreemde arbeidskrachten en EEG migratie. Dit staat op de agenda van de Ministerraad.

KB/N heeft gisteren met H.D gesproken over de -zaak en deelt mede dat bij het nagaan van de artikelen in De Waarheid wel voor 99% is komen vast te staan dat deze van de hand van de Waarheid-journalist, zijn.

PH.BVD wil met eventuele actie wachten totdat hij weet wat het standpunt van het Departement t.o.v. is.
H.C zou willen beginnen met een onderzoek naar het personeel van het laboratorium in te stellen.

18 november 1960.

OCHTENDBESPREKING op zaterdag 19 november 1960

Aanwezig: PH.BVD - H.KA - H.B - H.C - H.D - KB/H - KE/N
Afwezig : H.BVD - QWF

PH.BVD heeft met H.KEB afgesproken dat de notulen van het Special Committee wel degelijk moeten circuleren en niet alleen een kleine mededeling aan wie het aangaat.

PH.BVD is gisteren 1½ uur bij de Secretaris-Generaal geweest.

1. De Minister is op de hoogte dat de zaak speelt. PH.BVD heeft uitgelegd welke aspecten er voor ons inzitten.
2. PH.BVD heeft de Secretaris-Generaal ingelicht over de kwestie van de Spaanse werkkrachten.
3. Verder heeft PH.BVD gisteren gemerkt, dat juffrouw grote activiteit ten toon spreidt, alles praktisch nagaat en over alle zaken schriftelijk aan de Secretaris-Generaal rapporteert. Zo wil zij bijvoorbeeld tevoren opgave hebben van de onderwerpen die PH.BVD met de Secretaris-Generaal zou bespreken.
(H.KA merkt op, dat juffrouw dit wil weten omdat zij er de stukken bij moet zoeken). Een ander voorbeeld van de activiteit van juffrouw betreft onze brieven over de vergaderingen van het Special Committee. PH.BVD weet zeker dat zij de onderwerpen vergelijkt met wat een jaar geleden aan de orde was, zodat er sprake is van een doorlopend verslag aan de Secretaris-Generaal.
4. Aan het einde van het gesprek met Mr. kwam ter sprake een notitie van juffrouw, dat H.KA en PH.BVD onzeker zijn over het contact met de Minister en de Secretaris-Generaal. Juffrouw had namelijk eens aan PH.BVD gevraagd of het maandelijks gesprek met de Minister en Secretaris-Generaal nog wel iets opleverde, omdat zij er nooit iets van merkte. PH.BVD had daarop geantwoord dat dit dan ook nooit plaats vond. De Secretaris-Generaal zei nu, dat hij van dit maandelijks gesprek gehoord had, maar er niets van op papier gevonden had. Hij was gewend in zijn vroegere betrekking eens per maand met de hoofden van de diensten te spreken. Hem was gebleken dat dit niet mogelijk is bij Binnenlandse Zaken, ook al omdat de Minister zijn tijd anders indeelt. PH.BVD heeft gezegd alleen maar te wensen dat hem niet hetzelfde overkomt als indertijd bij Minister Struycken, die hem verweet dat hij voor een bepaalde zaak niet bij hem was gekomen - echter niets voelde voor een voorstel van PH.BVD, dat hij een spreekuur zou instellen. PH.BVD heeft gisteren dus gezegd dat het zo moet zijn dat als wij de Minister of de Secretaris willen spreken, wij ook acces krijgen. Dat men moet begrijpen dat H.BVD en PH.BVD verantwoordelijk zijn voor de B.V.D. en dus gehoor moeten kunnen krijgen als zij daarom vragen. Dat zij ons steeds de grootste beperking hierin hebben opgelegd. Nu had hij 't volle pond gehad, had PH.BVD gezegd, maar dat was nodig geweest omdat hij de vorige week geen gehoor bij Mr. kon krijgen. Zelfs niet om te spreken over ons eigen antwoord op de Kamervragen. Waarom is dit antwoord zo getelescopeerd?, had PH.BVD gevraagd. Mr. had uitgelegd, dat het in de verhouding Regering/Parlement beter is het zo kort mogelijk te houden, waarop

PH.BVD heeft gezegd hiervoor begrip op te kunnen brengen, maar nog steeds van mening te zijn dat hij had moeten worden gekend in het verkorten van de tekst.

- Vervolgens -

5. Vervolgens heeft PH.BVD medegedeeld, dat wij wel eens bij monde van het betreffende afdelingshoofd bepaalde zaken ter kennis willen brengen van de Minister of de Secretaris-Generaal. PH.BVD had hierbij in gedachten het verhaal dat H.B voor Minister Beel heeft gehouden over de 4 en 8-jaar regeling. Tot zijn genoegen had PH.BVD gehoord, dat de Minister zich zo voor onze Dienst interesseert, maar hij komt alleen maar af en toe met de Dienst in aanraking en moet freewheelen op de kennis die hij vorige zomer gedurende enkele avonden heeft opgedaan over de B.V.D.

H.C deelt mede, dat in overleg met H.D hij GRD heeft aangewezen om de stukken die over professor zijn, te concentreren en een studie te maken van de dossiers, voorzover die bij ons aanwezig zijn, van de medewerkers in het laboratorium aan de Kruislaan.

Naar aanleiding van de KB/N dagstaat, merkt H.B op, dat het z.i. nu veel waarschijnlijker is, dat de Chinezen uit de laatste zitting van de Wereld Vredesraad zijn weggelopen, zoals indertijd is bericht.

KB/N is geneigd aan te nemen, dat de argumenten, zoals die door zijn aangevoerd, op waarheid berusten.

H.B wijst er echter op, dat in de ruzie die in de laatste zitting, betreffende de Chinese agressie tegen India, de partijen niet India en China, maar Rusland en China waren. H.B heeft dus toch sterk het gevoel dat dit met het grote conflict te maken heeft.

PH.BVD gelooft ook, dat het gaat tussen de Russen en Chinezen en vraagt zich af bij welk kamp de landen van Midden- en Zuid Amerika zich dan zullen aansluiten.

H.B zal toegeven dat KB/N's opvatting de juiste kan zijn, als zij met hetzelfde presidium in beide vergaderingen uitkomen.

H.KA leest een telegram van H.M. Ambassadeur in Moskou voor over de aldaar plaatshebbende conferentie, een nietszeggend document.

H.B leest het bericht voor uit De Volkskrant, waarin wordt melding gemaakt van de opening door Chroestsjov van de universiteit voor buitenlanders in Moskou

H.D komt te spreken over de Eurodivisie, een rechtse groepering, waar laatst rapportage over geweest is. H.D heeft toen naar aanleiding van de distributie gevraagd of de Minister van Defensie hierover moest worden ingelicht en heeft daar een afwijzend antwoord op gekregen, in verband met de bronbeveiliging. H.D treft het bericht nu aan in het weekrapport van B en vraagt nogmaals hetzelfde.

H.D zou het onaangenaam vinden als hij een vraag van de militairen over de Eurodivisie onbeantwoord moest laten. H.D vraagt zich verder af, of de Civiele Verdedigingsstaf op het Ministerie van Algemene Zaken het bericht ter inzage krijgt van Kist of Fock.

H.KA memoreert, dat de afspraak is dat alle BVD-brieven voor onze Minister

ook ter persoonlijke informatie van de Minister-President naar Algemene Zaken gaan, maar H.KA neemt niet aan, dat of Kist of Fock dermate buiten hun boekje zullen gaan door de Civiele Verdedigingsstaf inzage ervan te geven.

H.B zegt tot besluit, dat de Eurodivisie zo'n onbetekenende groep is dat voorlopig de strijdkrachten niet door haar worden bedreigd. Zodra dit het geval zou worden, zal hij niet nalaten te waarschuwen.

19 november 1960.

1960/11

OCHTENDBESPREKING op maandag 21 november 1960

hd/jh

Aanwezig: PH.BVD - H.KA - HB - HC - HD - KB/N - KB/N
Afwezig : H.BVD - QVJ

N.a.v. het bericht over het Comité "Actie - Algerije - Utrecht" in de KB/N dagstaat deelt KB/N nog mede dat bij hem geweest is met de mededeling dat pro-Algerijnse aanplakbiljetten op de Ambassade en andere gebouwen zijn opgeplakt. vroeg of wij hem konden inlichten over de achtergrond hiervan.
Men is het er over is, dat hoewel dit een zuiver politionele aangelegenheid is, het geen kwaad kan als KB/N zegt te vermoeden dat bovengenoemd Comité hier achter zit.

HD heeft juffrouw gebeld n.a.v. het gesprek van de door ons overhandigde notitie over Inwendige Veiligheid. Men was afgekomen op de nota van HD, die in deze notitie wordt genoemd, maar HD voelt er niets voor om zijn nota in deze vorm aan Mr. te geven.
Afgesproken is nu, dat juffrouw zal proberen Mr. aan het verstand te brengen, dat hij tegen Kist zegt dat hij nog eens komt praten over deze zaak. Mr. begrijpt er nog niets van, aldus HD.
PH.BVD vertelt, dat hem kortgeleden heeft gezegd dat de zaak nu op gang zal komen en hij noemde met name de Ministeries van Landbouw en Binnenlandse Zaken waar men al een eind gevorderd was. PH.BVD gelooft echter dat inderdaad nodig is dat het nog eens wordt uitgelegd, die perslot de coördinator zal moeten zijn en vraagt zich af of het niet beter is als HD zelf eens met hem gaat praten.
HD had al gezegd dat hij dit graag zou doen als men dacht dat dit zou helpen.
Met dit gesprek in gedachte heeft HD ~~gezegd~~ zijn eerder genoemde nota herschreven. In deze vorm kan zij nu als ondergrond aan de S.G. worden gegeven en HD zal haar gaarne tovooren aan PH.BVD voorleggen.

HD ziet in het besprekingsverslag van DRES/J met van het FOM dat laatstgenoemde vertelt dat uit oogpunt van spionage het ultracentrifuge proces voor de Russen niet belangrijk is omdat men dit al jaren lang in Rusland heeft.
HB wist reeds dat begonnen is te vertellen, dat het volkomen onbelangrijk voor de Russen was omdat zij er al een hele tijd mee bezig zijn.

21 november 1960.

OCHTENDBESPREKING op dinsdag 22 november 1960

Aanwezig: H.KA - H.B - H.C - H.D - KB/H - KB/N

Afwezig : H.BVD - PH.BVD - OVD

[Handwritten marks: a large 'A' or 'B' shape, 'vlii', a symbol resembling a sigma with a checkmark, and 'hsh']

[Large handwritten 'X' mark]

1.

2.

3.

4.

H.B. ziet in De Volkskrant, dat volgens de correspondent in Wenen het in Moskou niet goed loopt tussen de Chinezen en de Russen. Het Chinese Volksdagblad wordt geciteerd, dat schijnt te preluderen op een niet-overeenstemmen. De verlenging van de conferentie wijst er wel op dat niet alles op rolletjes gaat.

H.B. deelt mede, dat de Officier van Justitie, Mr. , heeft verklaard dat de fotocopieën van het stuk waarin de advocaten worden genoemd, niet uit de Joop ZWART zaak afkomstig zijn. (Het ANP deelt mede, dat zij uit het archief van Sal SANTEN komen). De twee Franse advocaten zijn inmiddels verdwenen en Mr. heeft verklaard, dat hij er verder niets aan doet.

22 november 1960

OCHTENDBESPREEKING op woensdag 23 november 1960

Aanwezig: H.KA - PH.B - H.C - H.D - KB/N

Afwezig : H.BVD - PH.BVD - OVJ - KB/H

7
A 24/11
L
H 2/11

Discussie over de KB/N dagstaat.

H.C vermeldt, dat juffrouw _____ gisteren bij de confrontatie met de heer _____ alles heeft ontkend en hij is teruggekrabbeld. Het veiligheidsincident is dus eigenlijk lucht geworden. H.C geeft verder een uiteenzetting van de persoon van _____, die kennelijk niet opgewassen is tegen het personeel en de stemming op de kanselarij in Kairo. CS zal nog één gesprek met _____ hebben en H.C hoopt nogmaals dat Buitenlandse Zaken langzamerhand in staat zal zijn voortaan deze zaken behoorlijk te preselecteren.

PH.B ziet in de courant dat er weer moeilijkheden te verwachten zijn in de Metaal, naar aanleiding van het feit dat de werkgevers zijn teruggekomen op hun aanvankelijke toezegging dat zij medewerking zouden verlenen aan het openbreken van de C.A.O.

PH.B ziet in De Waarheid een eerste bericht over de Spaanse arbeiders, waarbij wordt vermeld dat de Italianen nu al wegtrekken, omdat de lonen te laag zijn en zij liever naar West-Duitsland gaan. Men hekelt de emigratie-politiek van de regering enerzijds en het betrekken van vreemde arbeiders anderzijds.

- Discussie -

Discussie over de zaak tegen Joop ZWART en de vermoedelijke reden waarom deze is terugverwezen naar de rechter-commissaris.
KB/N beklagt zich nogmaals over het feit dat wij door toedoen van Justitie verhinderd zijn geworden dieper in te gaan op het Trotskistische aspect van de -zaak.

Bij de procedure zoals deze nu wordt gevolgd bij te benoemen politie-ambtenaren komen wij aan een beveiligingsonderzoek überhaupt niet te pas. KB/N vindt dit ook niet zo ernstig in het geval van een Korpschef, wél daarentegen bij chefs I.D. KB/N voorziet echter grote moeilijkheden als wij tot onderzoeken naar politie-ambtenaren zouden overgaan.

Niettemin is men het er over eens, dat een relatie als Kapt.

de dienst meer in gevaar kan brengen dan menig ambtenaar in de dienst. Het is noodzakelijk om met deze liaisons een vertrouwelijke sfeer te kweken en hen in alles te betrekken. Dit is met gebeurd, die dan ook veel meer rapporten van B ter inzage kreeg, dan vroeger het geval was. PH.B zou dit dan ook willen terugdraaien.

H.D zegt, dat wij via de BVA's de procedure algemeen ingang trachten te doen vinden dat de mensen uit zichzelf met een verzoek tot screening komen. Natuurlijk had Generaal uit zichzelf moeten zeggen, wat hij van Kapt.

weet.

Op vraag van KB/N deelt H.D nog mede, dat de onderzoeken naar officieren of adspirant-officieren vaak zeer onvolledig zijn of in het geheel niet geschieden.

23 november 1960.

12/11

12/11

ECHTENDBESPREKING d.d. donderdag 24 november 1960

Aanwezig: PH.BVD - H.KA - H.B - H.C - H.D - KB/H - KB/N
Afwezig: ~~H.BVD~~ - QVJ

Naar aanleiding van het zogenaamde incident oefent men critiek uit op het beleid van het bureau van , omdat niet gebruik gemaakt is van de mogelijkheid ~~ambtenaren~~ te horen die 11 jaar ~~ambtenaren~~ resp. 20 jaar ~~ambtenaren~~ op de post Kairo hebben gezeten. PH.BVD zal in het vervolg beginnen dergelijke verhalen aan een methodische twijfel te onderwerpen.

KB/N zet uiteen, dat het in hoofdzak de PSP is, die achter de verschillende comité's die voor de Algerijnen ijveren, zit.

H.B zegt, dat volgens de Volkskrant de conferentie in Moskou zaterdag is geëindigd, dat er geen overeenstemming is bereikt, dat men wel iets naar elkaar toegebogen is, maar dat op essentiële punten geen concessies zijn gedaan. De Russen zouden nogal verontrust zijn over het feit, dat de Chinezen een papier hebben laten circuleren, waarin zij mededelen dat zij hopen hun 3 kernreactoren te kunnen gebruiken voor vreedzame doeleinden - dat dit echter niet het geval zal kunnen zijn als de veiligheid van de Chinese Volksrepubliek in gevaar is.

Verder heeft de Prawda een ongewoon lang hoofdartikel over de coëxistentieleer waarin wordt medegedeeld, dat de Russen op hun standpunt blijven staan - en dit terwijl de Rode Vlag de dag tevoren een heel ander geluid had laten horen.

24 november 1960.

OGHTENDBESPREKING op vrijdag 25 november 1960

Aanwezig: ~~PH.BVD~~ - ~~H.KA~~ - ~~H.B~~ - ~~H.C~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/H~~
Afwezig : ~~H.BVD~~ - ~~OVJ~~ - ~~KB/N~~

H.B wijst er op, dat de artikelen over Eichmann in "Life", van de hand zijn van . Deze was tijdens de bezetting een raadselachtige figuur. Een journalist die voor de Duitsers werkte, maar voor een toegewijd collaborateur een te onafhankelijk geluid liet horen. Aan het eind van de oorlog gestoken in het uniform van fieldsecurity, is hij na de oorlog ondergedoken en heeft gewerkt voor in De Linie. In 1947 verdween hij met een valse pas naar Ierland en vervolgens naar Argentinië. Hij kreeg bij Peron een regeringsfunctie, volgens De Waarheid, en is in 1955 begonnen met gesprekken met Eichmann, welke kopij hij intussen verkocht heeft aan "Life". Het lijkt wel heel eigenaardig dat Eichmann in dat stadium tegenover deze man open gekomen zou zijn.

H.B ziet in De Waarheid dat paspoorten zijn verstrekt aan Harry Verhey en Joop Wolff, voor één jaar.

PH.BVD vraagt of men zaken heeft voor H.BVD. Deze kan de heer meenemen, die morgen naar Washington gaat.

H.KA deelt mede, dat PH.D gisteren de Tweede Kamer-zitting heeft bijgewoond en BAB voor een gedeelte. H.KA zelf is enige uren geweest. De P.v.d.A., bij monde van de heer Blom, is teruggekomen op het antwoord van de Minister dat studenten niet worden gescreend. De heer Blom beschikte over gegevens, dat dit wél gebeurde. Minister Toxopeüs heeft toen PH.D laten komen en hem gevraagd wat hij hieromtrent nader zou kunnen mededelen, waarop PH.D heeft geantwoord, dat - voorzover hij het wist - hij de Minister kon verzekeren dat het niet gebeurde, dat hij echter niet wist, wat er zich plaatselijk afspeelt. In de avondzitting heeft Minister Toxopeüs in deze trant geantwoord, hetgeen aanleiding was tot een korte interruptie van Bakker: "Dan komen wij van de B.V.D. bij de politie terecht". H.KA en PH.D hebben Mr. gevraagd of hij dacht dat Minister Toxopeüs nog graag iets van ons op schrift zou willen hebben, maar de Secretaris-Generaal achtte dit niet nodig. Dit bleek ook het geval te zijn, want tot voldoening van PH.D heeft Minister Toxopeüs de PSP'er VAN DER VEEN, die terugkwam op wat de Minister had gezegd, namelijk dat er volgens hem geen behoefte bestaat aan een voorschrift, als volgt van repliek gediend: "Dat heb ik U nu toch herhaaldelijk duidelijk genoeg gezegd".

H.KA deelt mede, dat het statuut van de Centrale Inlichtingendienst Nieuw Guinea circuleert.

25 november 1960.

OCHTENDBESPREKING op zaterdag 26 november 1960

Handwritten signature

Aanwezig: PH. BVD - H. RA - H. B - H. C - H. D - KB/H - KB/N2
Afwezig : H. BVD - SVJ

Handwritten initials

Handwritten mark

1.

2.

3.

4.

5.

H.B begint over de stakingen, die gisteren overal hebben plaatsgevonden. KB/N vertelt, dat hoewel wij op alle bedrijven vrijwel contacten hebben zitten, wij geen enkele voorafgaande melding hebben gekregen. Het is een spontane staking en bepaald niet zoals in de courant staat, om een Sinterklaas-extraatje.

H.B voorziet enorme stakingen en de bonden zullen zich op den duur niet afzijdig kunnen houden.

H.B deelt mede, dat de New York Times van afgelopen woensdag berichtte, dat de politieke conferentie in Moskou is afgelopen. Donderdag jl. zou een gemeenschappelijk communiqué uitkomen, waarin de zaak een beetje "gekramd" wordt voorgesteld. De economische conferentie duurt voort. De New York Times vertelt verder, dat het nogal hoog gelopen is en dat met name de mededeling van de Chinezen over de kernreactoren geweldige sensatie en spanning had verwekt. Het schijnt dat de Chinezen nogal gegriefd zijn over het feit dat de Russen betrekkelijk reluctantly hierbij geholpen hebben.

H.D deelt mede, dat Buitenlandse Zaken is opgebeld door professor , die zich afvroeg waarom (notulen 1-10-1960) weg moest. Professor kon zich niet voorstellen dat er iets met hem aan de hand was. H.D heeft de heer gezegd dat hij professor maar moest zeggen, dat zijn bazen waren ingelicht en dat hij er zich maar niet verder moest tussen steken. Professor is toen blijkbaar zijn licht gaan opsteken bij zijn bazen. Omdat hij helemaal niet het gevoel had dat enigszins extremistisch was, is hij met deze gaan praten. gaf volkomen toe, dat hij lid is van de CPI - dat is in Boxlogna heel gewoon. Alle professoren waren lid van de CPI.
In één dag tijds was professor dus verlicht geworden.

26 november 1960.

OCHTENDEBESPREKING op maandag 28 november 1960

Aanwezig: ~~PH.BVD~~ - ~~H.KA~~ / ~~HB~~ / ~~HC~~ - ~~HD~~ - ~~KB/H~~ - ~~KB/N~~
Afwezig : ~~H.BVD~~ - ~~OWJ~~

Handwritten initials/signature

28 november 1960.

OGHTENDBESPREKING op dinsdag 29 november 1960

Aanwezig: ~~PH. BVD~~ - ~~H. KA~~ - ~~H. B~~ - ~~H. C~~ - ~~H. D~~ - ~~KB/H~~ - ~~KB/N2~~
Afwezig : ~~H. BVD~~ - ~~OVJ~~

12/11

hd 7/12

3

PH.BVD deelt mede, dat H.KCP de klacht van de Commissaris en Inspecteur van de gemeentepolitie van Nieuwer-Amstel heeft moeten incasseren, dat het eerste woord van waardering van de zijde van de BVD over hun medewerking in de zaak nog moest komen.

KB/N2 zegt, dat beide politiemannen altijd bijzonder prettige medewerkers zijn geweest en besloten wordt, dat H.KCP waarderende woorden zal spreken om deze zaak af te dekken.

PH.BVD noemt de namen op van de BVD-functionarissen, die hij op 6 december gaarne bij zich thuis op een cocktail zal ontvangen.
PH.BVD zal de heren 5 december afhalen.
H.C zal een programma opstellen van de af te werken punten op 6 en 7 december.

29 december 1960.

OCHTENDBESPREKING op woensdag 30 november 1960

Aanwezig: ~~PH.BVD~~ - ~~H.KA~~ - ~~H.B~~ - ~~H.C~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/H~~ - ~~KB/W2~~
Afwezig: ~~H.BVD~~ - ~~QVJ~~

PH.BVD heeft van de heer van O.K. en W. het concept-antwoord ontvangen op de vragen van de heer . Laatste punt van de beantwoording leest PH.BVD voor: "De ondergetekende heeft kennis genomen van de bezwaren welke in één van de Nederlandse dagbladen tegen de persoon van de directeur van het laboratorium, professor Dr. , zijn gepubliceerd. Hij maakt gaarne van deze gelegenheid gebruik om uiting te geven aan zijn verontwaardiging over dit soort publicaties. In het onderhavige geval hebben de bedoelde publicaties volkomen ten onrechte de indruk gewekt als zou professor zich in de oorlog aan laakbare handelingen hebben schuldig gemaakt. Het is de regering bekend, dat professor in de eerste helft van 1944 gedurende drie maanden, naast zijn werkzaamheden bij het Kamerlingh Onnes Laboratorium der Leidse Universiteit, in dienst is geweest van de N.V. Cellastic, teneinde na te gaan wat de ware aard van deze - zich als een Zwitserse firma aandienende N.V. - was. Het vermoeden bestond namelijk, dat het hier een Duitse mantelorganisatie met geheel andere oogmerken betrof".

H.C en H.D doen de suggestie de heer te verwijzen naar de heren en , werkzaam bij TNO/RVO te Rijswijk. Uit het KA-archief blijkt dat in januari 1946 aan de Minister van O.K. en W. een rapport over de N.V. Cellastic, waarin professor een rol heeft gespeeld, is aangeboden, t.a.v. professor . PH.BVD is van mening dat wij Minister Cals moeten behoeden voor een échec. PH.BVD zal vanmorgen de heer over een en ander mededeling doen.

H.B leest in De Waarheid, dat aan de 5e Pugwash conferentie te Moskou wordt deelgenomen door professor Dr.B.V.A. Rölling.

H.B leest in De Volkskrant, dat de broer van Jack Soble - Dr.Robert Soble - in Washington is gearresteerd op verdenking van spionage.

Verder ziet H.B een artikel over de oud-Nederlander , wiens mémoires van Eichmann thans in "Life" verschijnen.

laat zich bijzonder fel uit tegenover Nederlandse journalisten en hij heeft zelfs geen goed woord meer voor de Nederlandse journalist die hem heeft helpen ontvluchten.

30 november 1960.